

**Аналіз науково-методичної діяльності
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
за 2018 рік**

Зміст

1. Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників у міжтестастійний період.....	2
2. Підготовка та підвищення професійної компетентності керівних кадрів у міжтестастійний період.....	5
3. Допомога педагогам у підготовці учнів до виконання тестових завдань зовнішнього незалежного оцінювання.....	6
4. Підготовка педагогічних працівників до використання цифрових комп'ютерних комплексів в освітньому процесі.....	7
5. Науково-методичний супровід упровадження Державного стандарту початкової загальної освіти.....	7
6. Підготовка педагогічних працівників до роботи з реалізації Концепції «Нова українська школа».....	8
7. Організаційно-методичний супровід роботи з обдарованою учнівською молоддю...	9
8. Науково-методичний супровід виховної роботи.....	10
9. Організаційно-методичний супровід конкурсів педагогічної майстерності.....	11
10. Науково-методичний супровід інклюзивної освіти.....	12
11. Психолого-педагогічний супровід освіти.....	13
12. Організаційно-методичний супровід наукової та експериментальної роботи.....	14
13. Участь у Міжнародних програмах і проектах, реалізація обласних програм і проектів.....	16
14. Моніторингові дослідження та аналітична діяльність.....	19
15. Досягнення Академії, методичних служб і закладів освіти області.....	20
16. Розробка навчально-методичного забезпечення.....	21
Ключові вектори науково-методичної роботи 2019 року.....	23
Завдання спільної діяльності КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» та методичних служб щодо методичного супроводу освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти у 2019 році.....	23

1. Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників у міжтестастійний період

Протягом року фахівцями КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» в межах регіонального проекту «Підвищення ефективності професійного самовдосконалення педагогічних працівників у міжкурсовий (міжатестаційний) період» здійснювався науково-методичний супровід діяльності та координація організаційно-методичної роботи районних (міських, ОТГ) методичних служб, закладів освіти і педагогічних працівників усіх категорій за різними організаційними формами на основі диференційованого й адресного підходів в організації підвищення професійної компетентності в міжкурсовий (міжатестаційний) період.

У 2018 році було передбачено планом роботи та проведено:

Всеукраїнські заходи:

– Всеукраїнську науково-практичну Інтернет-конференцію «Розвиток професійної компетентності керівників шкіл у системі післядипломної педагогічної освіти в умовах упровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти» для методистів, викладачів обласних закладів післядипломної педагогічної та вищої освіти (спільно з ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, у межах Українського відкритого університету післядипломної освіти) (10.04.2018, 39 осіб);

– Всеукраїнський науково-практичний семінар «Упровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес оновленої української школи» для методистів з основ здоров'я та превентивного виховання обласних закладів післядипломної педагогічної освіти (спільно з Міністерством освіти і науки України та Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти») (07-08.11.2018, 123 особи);

– Всеукраїнську науково-практичну Інтернет-конференцію для методистів, викладачів обласних закладів післядипломної педагогічної та вищої освіти, учителів закладів загальної середньої освіти «Жуль Верн: фантастична реальність», присвячену 190-річчю від дня народження Жуль Верна (21.02.2018, 78 учасників);

– Всеукраїнську науково-практичну Інтернет-конференцію для викладачів, наукових співробітників вищих навчальних закладів, учителів закладів загальної середньої освіти «Г. Ф. Квітка-Основ'яненко. Батько української прози», присвячену 240-річчю від дня народження письменника (19.12.2018, 61 особа);

– Міжрегіональну конференцію у формі вебінару «Співдружність психологічної служби та батьків на засадах партнерства і діалогу» для працівників психологічної служби закладів освіти (17.10.2018, 93 особи);

обласні заходи:

– науково-методичні, науково-практичні конференції та семінари, семінари-тренінги – 125, у тому числі в Інтернет-режимі – 48 (1006 учасників);

– локації у межах обласного педагогічного форуму – 10 (523 учасники);

– школи педагогічної майстерності – 62 заняття (663 учасники);

– педагогічні майстерні – 25 занять (177 учасників);

– інтерактивні засідання тимчасових творчих колективів педагогів – 21 (169 учасників);

– тренінги – 11 (284 учасники);

– консультаційні ЧАТи з різних питань – 14;

– обласний фестиваль «добрих практик освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують» (963 учасники);

– обласні тематичні виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття» за такими темами: «Нова українська школа: формування соціальної та громадянської компетентності учнів»; «Нова українська школа: підвищення якості фізико-математичної освіти через формування активного навчального простору»; «Нова українська школа: формування культури здоров'я в рамках сталого розвитку»; «Нова

українська школа: ІКТ та STEM-технології в освітньому процесі та управлінні закладами освіти» – 4 (32 учасники);

– *індивідуальні консультації* для педагогічних працівників проводяться за постійним графіком кожним методистом Академії (у 2018 році консультації отримали понад 2000 педагогів області).

Усього у 2018 році за планом роботи Академії Центром методичної та аналітичної роботи, Центром інноваційного розвитку освіти, Центром громадянського виховання, Центром практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя, Центром моніторингу якості освіти, Центром організаційно-методичної роботи з керівними кадрами та відділом планування та розподілу навчальної літератури було проведено 215 науково-методичних заходів різних рівнів (Всеукраїнського, міжрегіонального – 5, обласного – 210), якими охоплено всі категорії педагогічних працівників закладів освіти регіону.

Принципи неперервності та адресності методичної роботи є основою для вибору форм підвищення професійної компетентності педагогічних працівників у міжквартальний період.

Нові форми. У 2018 році *започатковано нові форми* роботи з різними категоріями педагогами, що пролонговані у часі та з постійним складом учасників:

- *Школи (усього 17):* молодого методиста, завідувача районного (міського, ОТГ) методичного кабінету (центру), молодого директора закладу загальної середньої освіти, директора опорного закладу загальної середньої освіти, молодого заступника директора з навчально-виховної роботи закладу загальної середньої освіти, молодого заступника директора з виховної роботи закладу загальної середньої освіти, молодого керівника закладу дошкільної освіти, управління інклюзивним закладом освіти, педагога-майстра – учителя географії, педагога-майстра – учителя початкових класів, молодого фахівця – учителя фізики, молодого фахівця – учителя хімії, молодого фахівця психологічної служби, педагогічної майстерності «Формування культури мовлення дітей дошкільного віку», моніторингу якості освіти, бібліотекознавця, відкрита школа «Інклюзивна освіта» (у формі вебінарів), школа-майстерня за програмою виховних заходів із питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція»;

- *педагогічні майстерні (усього 9):* учителів правознавства та громадянської освіти, «Формування загальнокультурної компетентності на уроках художньо-естетичного циклу», «Підвищення компетентності вчителів щодо підготовки учнів до розв'язування тестових завдань зовнішнього незалежного оцінювання» для вчителів української мови та літератури, математики, історії України та англійської мови, «Формування ІКТ-компетентності учнів на уроках інформатики», «Цифрові технології – інструменти успіху нової української школи», «Використання арт-методів за напрямками практичної діяльності»;

- *тимчасові творчі колективи (ТТК) (усього 9):* «Здоров'язбережувальна технологія «Навчання у русі» в системі оздоровчо-виховної роботи закладів загальної середньої освіти», «Сучасні підходи до організації військово-патріотичного виховання учнів закладів загальної середньої освіти Харківської області», «Методика проектно-дослідницької діяльності учнів як складової шкільної екологічної освіти», «Використання гри для формування предметних компетентностей учнів 1 – 4 класів», «Дорожня карта вчителя в умовах інклюзивної освіти», «Навчально-методичне забезпечення підготовки учнів закладів загальної середньої освіти до зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови», «Новий Державний стандарт початкової загальної освіти: підготовка вчителів початкових класів до впровадження», «Упровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес Нової української школи», «STEM-освіта: формування ключових компетентностей для життя».

Обласні педагогічні тижні відбулися за темами: «Сучасні форми та методи роботи з підвищення ефективності навчання учнів та управління освітнім процесом у Новій українській школі» (березень), «Шляхи реалізації нового Закону України «Про освіту» в контексті забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору» (серпень),

«Упровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти: перші кроки» (грудень).

Уперше в програму обласного педагогічного форуму в межах серпневого педагогічного тижня включено інноваційні форми роботи з педагогами – *локації з інтерактивними зонами, а саме:*

- *дискусійне коло* «Місце і роль опорної школи в об'єднаній територіальній громаді й освітньому окрузі: директор – лідер, агент змін, провайдер Нової української школи?»;
- *комунікативну хвилю* «Упроваджуємо Державний стандарт початкової освіти разом: розвиваємо компетентну, самостійну, творчу, допитливу дитину»;
- *проблемну дискусію* «Система внутрішнього забезпечення якості освіти (внутрішній моніторинг): сучасний погляд»;
- *ворк-шоп* «Психологічний пресинг як виклик сучасності. Булінг, мобінг, харасмент: впізнати та попередити»;
- *педагогічний вернісаж* «Інклюзивна освіта: старт відбувся! Працюємо на розвиток!»;
- *майстер-клас* «Хмарні сервіси – засіб створення нового інформаційного освітнього простору»;
- *тематичний івент* «Пілотні майданчики освітніх інновацій на Харківщині. Створюємо спільноту креативного вчителства!»;
- *дискусійну панель* «Громадянська освіта: як залучити молодь до суспільного життя?».

Робота з педагогами закладів дошкільної освіти. Для реалізації державної політики, підвищення професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти з питань формування цілісної дитячої особистості, створення інноваційного освітнього простору в закладі дошкільної освіти, організації освітнього процесу на засадах педагогіки партнерства, наступності між дошкільною та початковою ланками освіти в умовах реформування освітньої галузі, Центром громадянського виховання та кафедрою методики дошкільної та початкової освіти проведено 8 методичних заходів за темами: «Сучасний погляд на дошкілля або як зробити життя дитини в садочку веселим, захопливим і цікавим?», «Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського у контексті розвитку дитини дошкільного віку», «Формування життєвої компетентності особистості дошкільника в умовах упровадження освітньої програми «Впевнений старт», «Особливості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти в умовах варіативності програм», «Реалізація завдань дошкільної освіти у 2018 році та перспективи розвитку у 2019 році» тощо (охоплено 448 осіб).

З метою удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників ЗДО у 2018 році працювали *Школа педагогічної майстерності вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти* (38 учасників) та *Школа молодого керівника закладу дошкільної освіти* (49 учасників).

Для забезпечення розвитку творчості та педагогічної ініціативи вихователів закладів дошкільної освіти області, популяризації кращих зразків педагогічного досвіду, вдосконалення іміджу професії вихователя у 2018 році проведено обласний конкурс «Кращий вихователь Харківщини», у якому взяли участь 69 осіб, із них: лауреатів – 6, переможців – 3.

З метою забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти, підвищення педагогічної грамотності батьків дітей у березні 2018 року проведено Інтернет-збори батьків майбутніх першокласників. У заході взяли участь 3275 осіб із 51 району (міст, ОТГ) Харківської області, що на 509 осіб більше, ніж у минулому році.

2. Підготовка та підвищення професійної компетентності керівних кадрів у міжтестастійний період

Координація діяльності методичних служб. У 2018 році здійснювався організаційний та науково-методичний супровід роботи 53-х районних (міських, ОТГ) методичних служб, а саме: організовано та проведено науково-практичні семінари «Організація методичної роботи в об'єднаній територіальній громаді. Цільові та організаційні функції методичної служби» (27.02.2018, 32 особи); «Використання хмарних технологій в організаційно-методичній роботі та освітньому процесі» (01.11.2018, 43 особи); виїзний науково-практичний семінар: «Забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою в умовах упровадження нового Державного стандарту початкової освіти» (м. Куп'янськ, 21.06.2018, 41 особа); звітно-аналітичну конференцію у межах грудневого педагогічного тижня «Упровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти: перші кроки» (26.12.2018, 72 особи).

Протягом 2018 року Центром організаційно-методичної роботи з керівними кадрами підготовлено і проведено 9 занять *Школи новопризначеного завідувача та методиста Р(М, ОТГ)МК(Ц)*, сертифікати отримали 45 учасників.

Спільно з Департаментом науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації з метою підвищення управлінського рівня в сучасних умовах продовжено навчання керівників місцевих органів управління у сфері освіти, яких залучено до участі в тематичних науково-практичних семінарах: «Проектний підхід як інноваційний механізм управління розвитком освіти в районі (місті, ОТГ)» (25.04.2017, 53 особи), «Управління змістом освіти на рівні району (міста, ОТГ) та закладу освіти» (21.11.2018, 53 особи).

Робота з керівниками. У межах регіонального освітнього проекту «Підвищення ефективності професійної майстерності (управлінської діяльності) керівників загальноосвітніх навчальних закладів у міжкурсовий (міжтестастійний) період» Центром організаційно-методичної роботи з керівними кадрами здійснювався організаційно-методичний супровід роботи новопризначених директорів, заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти (відповідно до стажу адміністративної роботи).

У 2018 році працювали *Школи молодого директора закладу загальної середньої освіти та молодого заступника директора з навчально-виховної роботи закладу загальної середньої освіти* (проведено науково-практичні семінари: «Освітній менеджмент: сучасні методи управління закладом загальної середньої освіти» (15.02.2018, 28.03.2018, 96 осіб), «Моніторинг якості освіти як складова управлінської діяльності адміністрації закладу загальної середньої освіти» (26.09.2018, 06.12.2018, 113 осіб); вебінар «Модернізація системи управління закладом загальної середньої освіти в умовах децентралізації» (30.05.2018, 47 осіб); семінар-тренінг «Формування професійної компетентності директора закладу загальної середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» (26.09.2018, 25.10.2018, 118 осіб).

Навчання на *додаткових курсах підвищення кваліфікації* пройшли 127 заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти зі стажем адміністративної роботи від 0 до 1-го року (29.01 – 23.02.2018, 05.02 – 02.03.2018, 10.12. – 14.12.2018, 17.12. – 21.12.2018).

У межах *регіонального освітнього проекту «Модернізація освітнього простору Харківської області в умовах децентралізації»* працювала *Школа директора опорного закладу загальної середньої освіти*. У 2018 року проведено науково-практичні семінари: «Організаційно-методичний супровід реалізації компетентнісного підходу в умовах нового Державного стандарту початкової освіти» (14.03.2018, 26 осіб), «Особливості психологічного та соціально-педагогічного супроводу освітнього процесу опорних навчальних закладів та їх філій» (22.11.2018, 44 особи); *дискусійне коло* «Місце і роль опорної школи в об'єднаній

територіальній громаді й освітньому окрузі: директор – лідер, агент змін, провайдер Нової української школи?» (28.08.2018, 44 особи).

Для заступників директорів з виховної роботи закладів загальної середньої освіти (зі стажем роботи до 3-х років) Центром громадянського виховання організовано роботу Школи молодого заступника, у межах якої відбулися науково-практичний семінар «Розвиток позиції педагога як вихователя Нової української школи» (26.04.2018, 31 особа) та семінар-тренінг «Організація партнерської взаємодії школи з батьками та громадою» (20.09.2018, 24 особи).

Для заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів освіти інтернатного типу обласного підпорядкування **започатковано** низку науково-практичних семінарів: «Проектний підхід до організації освітнього процесу в закладі освіти» (30.03.2018, 31 особа), «Нові підходи до організації та змісту освітнього процесу в закладі освіти інтернатного типу» (18.10.2018, 27 осіб).

3. Допомога педагогам у підготовці учнів до виконання тестових завдань зовнішнього незалежного оцінювання

У 2018 році Центром методичної та аналітичної роботи **продовжено реалізацію регіонального освітнього проекту «Підвищення компетентності вчителів щодо підготовки учнів до розв'язування тестових завдань зовнішнього незалежного оцінювання».**

У січні 2018 року відбулися навчально-моніторингові виїзди до районів області щодо підготовки учнів 11-х класів до ЗНО-2018», охоплено 58 учнів 11-х класів та 45 учителів-предметників.

У лютому 2018 року з метою надання адресної методичної та практичної допомоги вчителям, які викладають в 11-х класах предмети, що виносяться на ЗНО, проведено серію *веб-семінарів*. Під час цих заходів проаналізовано типові помилки, яких припускалися учні на ЗНО – 2017 із відповідних предметів; надано конкретні рекомендації щодо здійснення діагностування проблемних питань у підготовці кожного випускника до ЗНО – 2018 та ліквідації прогалин у знаннях школярів під час підготовки їх до цих випробувань.

Із 2017/2018 навчального року вчителі 11-х класів закладів загальної середньої освіти області працювали в *чотирьох педагогічних майстернях*: з англійської мови, історії, математики, української мови та літератури. Метою роботи педагогічних майстерень стало розв'язання проблеми підвищення професійної компетентності вчителів, і, відповідно, якості підготовки випускників закладів загальної середньої освіти районів (міст) області (у першу чергу віддалених) до зовнішнього незалежного оцінювання.

Методистами академії для членів педагогічних майстерень щомісячно проводилися *навчальні семінари-тренінги та інтерактивне спілкування в online режимі* (загалом 18 годин протягом жовтня – квітня щороку). У 2018 році навчання пройшли 27 учителів, а навчальними заняттями з підготовки до ЗНО в позаурочний час охоплено 275 випускників шкіл 9-ти районів (міст) області.

На виконання рішення колегії Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації від 09.10.2018 *розпочато реалізацію регіонального нового освітнього проекту «Модернізація змісту та форм підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання в закладах загальної середньої освіти»*, метою якого є створення умов для успішної самореалізації випускників відповідно до їх освітніх потреб і можливостей; упровадження системи підготовки до ЗНО випускників закладів загальної середньої освіти області на основі принципу індивідуалізації навчання.

У межах цього проекту в жовтні 2018 року методистами Центру методичної та аналітичної роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» укладено зошити для контрольного тестування (за завданнями із сертифікаційних робіт ЗНО минулих років), за якими в закладах загальної середньої освіти всіх районів Харківської області

та м. Харкова, міст, ОТГ проведено тестування з учнями 11-х класів з української мови та літератури, історії, математики, англійської мови, географії, біології, фізики, хімії. Усього охоплено 9360 випускників. Після аналізу результатів контрольного тестування вчителі-предметники отримують адресну практичну допомогу з проблемних питань підготовки до ЗНО, зокрема щодо складання планів проведення з кожним випускником корекційної роботи. Така допомога надається фахівцями Академії під час навчально-методичних семінарів (вебінарів), майстер-класів, індивідуальних консультацій.

У межах реалізації проекту для вчителів-предметників 11-х класів ***розпочала роботу педагогічна майстерня*** «Індивідуальний підхід до навчання при підготовці випускників до зовнішнього незалежного оцінювання».

4. Підготовка педагогічних працівників до використання цифрових комп'ютерних комплексів в освітньому процесі

У 2018 році Центром методичної та аналітичної роботи здійснювався організаційно-методичний супровід використання цифрових комп'ютерних комплексів в освітньому процесі. ***Створено базу даних кабінетів*** закладів загальної середньої освіти області, які отримали нове комп'ютерне обладнання для кабінетів природничо-математичного циклу. Проведено обласний семінар-тренінг, на якому надано адресну методичну допомогу вчителям-предметникам з організації освітнього процесу в умовах забезпечення кабінетів сучасними навчальними засобами.

Методистами академії надано пропозиції Міністерству освіти і науки України щодо оновлення Типового переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для кабінетів природничо-математичних предметів закладів загальної середньої освіти.

5. Науково-методичний супровід упровадження Державного стандарту початкової загальної освіти

Науково-методичний супровід організації освітнього процесу в початкових класах закладів освіти Харківської області протягом 2018 року здійснювався з метою формування єдиного простору розуміння та розв'язання проблем щодо підготовки вчителів початкових класів до роботи в умовах модернізації української школи та впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти.

Обласні методичні заходи було спрямовано на реалізацію *регіонального освітнього проекту «Модернізація початкової освіти»*.

Протягом року Центром громадянського виховання продовжено роботу *Школи педагога-майстра – учителя початкових класів*: проведено науково-практичні семінари «Упровадження елементів медіаосвіти та формування медіаграмотності учнів початкової школи», «Розвиток індивідуальних пізнавальних здібностей дитини на основі впровадження технології множинного інтелекту» та семінар-тренінг «Інтерактивні технології кооперативного навчання в початковій школі» (лютий, квітень, жовтень 2018 року, 35 учасників).

У межах роботи *тимчасового творчого колективу педагогів «Новий Державний стандарт початкової загальної освіти: підготовка вчителів початкових класів до впровадження»* проведено дві зустрічі: «Залучення батьків до партнерської взаємодії» «Організаційно-методична структура планування на тиждень. Змістове наповнення тематичних тижнів» (04.01.2018, 13.04.2018, 35 осіб).

Під час серпневого педагогічного форуму працювала *локація – комунікативна хвиля «Упроваджуємо Державний стандарт початкової освіти разом: розвиваємо компетентну, самостійну, творчу, допитливу дитину»* (22.08.2018, 46 осіб).

З метою підготовки супервізорів для здійснення професійної допомоги педагогам із питань організації та змісту навчання за новим Державним стандартом початкової загальної освіти в межах Концепції «Нова українська школа» проведено *тренінг із підготовки супервізорів (наставників)* (18 год, 10 – 12.12.2018, сертифікати супервізорів отримали 63 особи).

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2017 № 1028 «Про проведення всеукраїнського експерименту на базі загальноосвітніх навчальних закладів» у чотирьох закладах загальної середньої освіти Харківської області (у Богодухівській загальноосвітній школі I-III ступенів № 2 Богодухівської районної ради Харківської області; Красноградській загальноосвітній школі I-III ступенів № 1 імені О.І. Копиленка Красноградської районної державної адміністрації Харківської області; Хорошівській загальноосвітній школі I-III ступенів Харківської районної ради Харківської області; Харківській гімназії № 12 Харківської міської ради Харківської області) протягом 2018 року здійснювалася *дослідно-експериментальна робота всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти»*. Протягом 2018 року здійснювався науково-методичний супровід педагогів експериментальних закладів: відбувались навчальні тренінги, щотижневі скайп-конференції, методичні та наставницькі візити, індивідуальне консультування; створено віртуальний простір для організованої спільної діяльності педагогів у розробці додаткових навчальних матеріалів (із застосуванням хмарних технологій); координувалась співпраця вчителів із видавництвами та авторами, які розробляють навчальні посібники для експериментальних класів.

Усіх учителів перших класів закладів загальної середньої освіти Харківської області *модельними навчальними програмами для 1-го класу та навчально-методичними матеріалами* (I – IV тиждень).

6. Підготовка педагогічних працівників до роботи з реалізації Концепції «Нова українська школа»

З метою застосовування в освітньому процесі принципів реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти у 2018 році здійснено комплекс *додаткових науково-методичних заходів* щодо підготовки педагогічних працівників до роботи за новим Державним стандартом початкової освіти та сучасними освітніми методиками, що базуються на компетентнісному, особистісно-орієнтованому підходах.

Методичним структурними підрозділами Академії проведено:

- *семінар-тренінг* у межах Школи молодого директора закладу загальної середньої освіти «Формування професійної компетентності директора закладу загальної середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» (26.09.2018, 53 особи);
- *дискусійне коло* «Місце і роль опорної школи в об'єднаній територіальній громаді й освітньому окрузі: директор – лідер, агент змін, провайдер Нової української школи?» (28.08.2018, 44 особи);
- *науково-практичний семінар* для заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів освіти інтернатного типу «Нові підходи до організації та змісту освітнього процесу в закладі освіти інтернатного типу» (18.10.2018, 27 осіб);
- *Web-семінар* для методистів районних (міських, ОТГ) методичних кабінетів (центрів), які здійснюють організаційно-методичний супровід навчання природничих дисциплін «Упровадження експериментального інтегрованого курсу «Природничі науки» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти» (12.03.2018, 9 осіб);
- *навчально-методичний семінар* для вчителів які навчають учнів інтегрованому курсу «Природничі науки» «Нормативні та навчально-методичні засади викладання

інтегрованого курсу «Природничі науки» в старшій профільній школі» (27.09.2018, 31 особа);

– *науково-практичний семінар* для вчителів географії закладів загальної середньої освіти «Оновлення навчально-методичного забезпечення змісту шкільної географії: навчальні електронні посібники та інтерактивні карти» у межах Школи педагога-майстра – учителя географії. (26.04.2018, 36 осіб);

– *семінар-практикум* для вчителів економіки закладів загальної середньої освіти «Формування підприємницької компетентності та фінансової грамотності учнів на уроках економіки» (13.06.2018, 36 осіб);

– *науково-практичний семінар* «Особливості впровадження нового базового курсу «Громадянська освіта» у 10-х класах закладів загальної середньої освіти» у межах педагогічної майстерні для вчителів правознавства та громадянської освіти (19.03.2018, 13.04.2018, 17.05.2018, 13.10.2018, 10.12.2018, 45 осіб);

– *інструктивно-методичний семінар* для практичних психологів і соціальних педагогів закладів освіти інтернатного типу «Сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти: соціалізація особистості дитини санаторних та спеціальних закладів освіти в умовах Нової Української школи (20.09.2018, 30 осіб);

– *Інтернет-семінар (вебінар)* для учителів предметів духовно-морального спрямування «Реалізація концептуальних засад «Нової української школи» засобами курсів духовно-морального спрямування» (12.04.2018, 57 осіб);

– *інтерактивні спілкування* тимчасового творчого колективу «Упровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес Нової української школи» (25.01.2018, 15.05.2018, 06.09.2018, 18.12.2018, 18 осіб).

Перший досвід роботи закладів освіти в умовах упровадження Концепції «Нова українська школа» презентовано на *обласних тематичних виставках ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття» за темами: «Нова українська школа: формування соціальної та громадянської компетентності учнів»; «Нова українська школа: підвищення якості фізико-математичної освіти через формування активного навчального простору»; «Нова українська школа: формування культури здоров'я в рамках сталого розвитку»; «Нова українська школа: ІКТ та STEM-технології в освітньому процесі та управлінні закладами освіти» – 4 (32 учасники);*

Для педагогів області розроблено *навчально-методичні посібники «Сучасний урок у Новій початковій школі», «Педагогічний довідник учителя початкової школи», «Педагогічний довідник учителя Нової української школи», для батьків першокласників – брошуру «Батькам про нову українську школу».*

У 2018 році в оперативному режимі відділом планування та розподілу навчальної літератури здійснено розподіл 80 назв (234873 прим.) підручників для 1-х класів Нової української школи, із них 72 назви (192153 прим.) для закладів освіти з українською мовою навчання, 8 назв (42720 прим.) для закладів освіти з російською мовою навчання.

7. Організаційно-методичний супровід роботи з обдарованою учнівською молоддю

Учнівські олімпіади. Всеукраїнські учнівські олімпіади у 2017/2018 навчальному році відбулись з 11 січня по 18 лютого 2018 з 20-ти навчальних предметів. У III (обласному) етапі олімпіад узяли участь 2 752 учні.

Під час III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад на базі закладів вищої освіти працівниками КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» проведено 17 *семінарів-тренінгів* для вчителів-предметників, керівників команд за темою «Організація підготовки учнів до інтелектуальних змагань. Розв'язання олімпіадних завдань із навчальних предметів». Усього в семінарах-тренінгах узяв участь 671 педагогічний працівник.

З 26 по 30 березня 2018 року забезпечено організаційний супровід IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з англійської та іспанської мов, у якому взяли участь 160 учнів з усіх регіонів України, серед переможців 4 школярі Харківщини.

До складу команд України на Міжнародних учнівських олімпіадах 2018 року ввійшли 8 учнів Харківської області, усі вони стали переможцями.

У 2018 році стипендії Президента України призначено 23 учням-переможцям IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів.

У січні-березні 2018 року проведено *відбірково-тренувальні збори* з підготовки команди Харківської області до IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів, у яких взяли участь 295 учнів-переможців III етапу.

У березні 2018 року організовано навчання учнів 6 – 7-х класів закладів загальної середньої освіти сільської місцевості у «Весняній математичній школі» (охоплено 98 осіб).

У жовтні 2018 року Центром методичної та аналітичної роботи проведено *онлайн-тренінги* з 15-ти навчальних предметів із метою якісної підготовки учнів закладів загальної середньої освіти області до II та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад. Безпосередньо в прямому ефірі онлайн-тренінгів було 12 692 особи. Кількість переглядів після проведення занять – 39 686. Окрім учнів, взяли участь в онлайн-тренінгах й педагоги, які готують обдарованих школярів до інтелектуальних змагань.

Турніри. Центром методичної та аналітичної роботи здійснювався організаційно-методичний супровід участі учнів Харківської області у фінальних етапах *учнівських турнірів* із 13 предметів. У 2018 році у турнірах взяла участь 81 команда: I місце – 4 команди, II місце – 22, III місце – 26, дипломи учасників – 29.

Учнівські конкурси. Проведено фінальні етапи *XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика та VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка*. Учасниками фінального етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка стали 15 учнів Харківщини.

У III (обласному) етапі *Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості у номінації «Література»* взяли участь 78 учнів закладів загальної середньої освіти, у номінації «Історія України і державотворення» – 73 учні. Журі визначило 27 і 28 переможців відповідно. У фінальному етапі конкурсу переможцями стали 2 учні: 1 – у номінації «Література», 1 – у номінації «Історія України і державотворення».

Проведено *XVIII Обласний фестиваль ораторського мистецтва* за темою «Я знаю: мова мамина свята, в ній вічний, незнищений дух народу». У районному етапі фестивалю взяли участь 1554 учні, в обласному етапі – 56. За підсумками I та II турів оргкомітетом Фестивалю визначено 8 переможців і 12 лауреатів.

До відзначення 100-річчя Олесь Гончара проведено *Обласний фестиваль буктрейлерів «Читаймо Олесь Гончара!»* На Фестиваль надійшла 31 робота учнів і вчителів закладів загальної середньої освіти районів (міст, ОТГ) області. Спільним рішенням оргкомітету та журі визначено 17 переможців: I місце – 4 роботи, II місце – 5, III місце – 8.

8. Науково-методичний супровід виховної роботи

З метою підвищення компетентності педагогічних працівників із питань організації та здійснення виховної роботи з учнями в умовах реалізації Концепції Нової української школи, ключовими компонентами якої є педагогіка партнерства, орієнтація на учня (принцип дитиноцентризму), виховання на цінностях, КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у 2018 році проведено науково-методичні заходи для педагогічних працівників різних категорій.

Продовжено реалізацію *регіонального освітнього проекту «Виховний простір Харківщини»*, у межах якого Центром громадянського виховання проведено 2 науково-практичні семінари: «Упровадження ефективної моделі державно-громадського управління

закладом позашкільної освіти» для директорів та методистів закладів позашкільної освіти (29.03.2018, 97 осіб), «Духовні витoki виховного процесу в позашкільному навчальному закладі» для заступників директорів, методистів позашкільних навчальних закладів (18.10.2018, 94 особи).

Питання *національно-патріотичного виховання дітей та молоді* розглянуто під час вебінару «Стратегія національно-патріотичного виховання в умовах реформування освіти» (20.03.2018, 38 осіб). Протягом року працював *тимчасовий творчий колектив учителів предмета «Захист Вітчизни»* за темою «Сучасні підходи до організації військово-патріотичного виховання учнів закладів загальної середньої освіти Харківської області» (8 учасників).

Превентивне виховання. З метою підвищення компетентності педагогічних працівників із питань *організації превентивної освіти* в 2018 році Центром практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя проведено: *навчально-методичний семінар «Особливості статевого виховання дітей в умовах інтернатного закладу освіти: просвітницька та профілактична робота»* (18.04.2018, 27 осіб), *ворк-шоп «Психологічний пресинг як виклик сучасності. Булінг, мобінг, харасмент: впізнати та попередити»* (28.08.2018, 50 осіб), *організаційно-методичний вебінар «16 днів проти насильства»* (21.11.18, 124 перегляди).

У 2018 році *розпочалась підготовка тренерів* щодо використання *посібника «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді»* для підготовки та проведення занять з питань здорового способу життя, статевого та репродуктивного здоров'я, формування усвідомленої та відповідальної поведінки, закладання основ відповідального батьківства. Організовано семінари-тренінги «Використання посібника для тренера «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді» та посібника для проведення інтерактивних занять «Здоров'я молоді та його складові» в освітньому процесі школи», навчання пройшли 50 педагогічних працівників (20 – 21.11.2018, 23 особи; 27 – 28.11.2018, 27 осіб).

З метою підвищення професійної компетентності педагогічних працівників щодо упровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес оновленої української школи працював *тимчасовий творчий колектив «Упровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес Нової української школи»*: протягом року відбулося 4 інтерактивних спілкування (18 осіб).

Підведено підсумки роботи *тимчасового творчого колективу «Здоров'язбережувальна технологія «Навчання у русі» в системі оздоровчо-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів»* у межах дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня «Здоров'язбережувальна технологія «Навчання у русі» (11.12.2018, 19 осіб).

Здійснено організаційно-методичний супровід фіналу II регіонального етапу *X Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Молодь обирає здоров'я»* для учнів закладів загальної середньої освіти м. Харкова та області (17.05.2018, 207 осіб).

Досвід виховної роботи закладів освіти області представлено на регіональних виставках ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття»: «Нова українська школа: формування соціальної та громадянської компетентності учнів», «Нова українська школа: формування культури здоров'я в рамках сталого розвитку».

9. Організаційно-методичний супровід конкурсів педагогічної майстерності

КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» протягом року здійснено організаційний та науково-методичний супровід *конкурсів педагогічної майстерності*:

- II (обласного) туру *Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2018»* у номінаціях: «Українська мова та література» (26 учасників); «Фізика» (20 учасників); «Фізична культура» (30 учасників); «Іноземна мова (німецька)» (11 учасників);

- II (обласного) етапу *Всеукраїнського конкурсу майстерності педагогічних працівників позашкільних закладів освіти «Джерело творчості»* у номінації «Методист – 2018» (19 учасників, із них 4 переможці);

- *Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури* для закладів позашкільної освіти (I (обласний) етап – 17 учасників; II (всеукраїнський) етап – 8 учасників, із них 3 переможці та 2 лауреати);

- *обласного конкурсу «Кращий вихователь Харківщини»* (69 учасників): за номінаціями: «Вихователь дітей раннього віку» (14 учасників), «Вихователь дітей різновікової групи» (20 учасників), «Вихователь дітей старшого дошкільного віку» (35 учасників).

У 2018 році *вперше* відбувся *обласний фестиваль «добрих практик»* освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують». На розгляд журі надійшло 963 описи досвіду роботи від педагогів закладів освіти області, із них лауреатами фестивалю стали 459 педагогічних працівників за 23 номінаціями.

10. Науково-методичний супровід інклюзивної освіти

У межах реалізації *регіонального освітнього проекту «Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області»* освітня діяльність КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» була спрямована на розвиток професійної компетентності й готовності педагогічних працівників до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах закладів загальної середньої та спеціальної освіти, а саме: здійснення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини; встановлення наявності в дитини особливих освітніх потреб; організації інклюзивної форми навчання та психолого-педагогічного супроводу дитини з особливостями психофізичного розвитку.

У серпні 2018 року в структурі Харківської академії неперервної освіти створено *Ресурсний центр з підтримки інклюзивної освіти*, основними завданнями діяльності якого є здійснення методичного та аналітичного забезпечення діяльності інклюзивно-ресурсних центрів; методичне забезпечення навчання та підвищення кваліфікації педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів, закладів освіти щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Протягом 2018 року з метою підвищення професійної компетентності педагогічних працівників у міжкурсовий період із питань інклюзивної освіти проведено такі методичні заходи:

- 2 заняття у формі *вебінарів у межах Відкритої школи «Інклюзивна освіта»* для педагогічних працівників закладів освіти з інклюзивною формою навчання («Особливості організації інклюзивного навчання дітей з порушеннями зору» 21.03.2018, 128 учасників; «Особливості організації інклюзивного навчання дітей із порушеннями мовлення» 26.09.2018, 76 осіб);

- 2 *вебінари в межах постійно діючого круглого столу «Особливості навчання і супроводу дітей з особливими освітніми потребами (за нозологіями)»* для педагогічних працівників закладів освіти з інклюзивною формою навчання («Особливості навчання і супроводу дітей з мовленнєвими порушеннями» 31.01.2018, 60 учасників; «Особливості навчання і супроводу дітей з інтелектуальною недостатністю» 20.11.2018, 128 учасників);

- 3 заняття *Школи управління інклюзивним навчальним закладом* для директорів, заступників директорів закладів дошкільної та загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання («Організація інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах Концепції «Нова українська школа» 13.06.2018; «Формування шкільної команди супроводу дитини з особливими освітніми потребами» 17.10.2018; «Міжгалузева співпраця в роботі інклюзивного закладу освіти» 11.12.2018; 40 педагогічних працівників);

- *педагогічний вернісаж «Інклюзивна освіта: старт відбувся! Працюємо на розвиток»* у межах обласного педагогічного форуму для методистів Р(М, ОТГ)МК(Ц), вихователів-

методистів закладів дошкільної освіти, заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання, завідувачів ІРЦ (28.08.2018, 58 учасників);

– 4 заняття *постійно діючого семінару-тренінгу* «Інклюзивна технологія «Кола друзів» для вчителів початкової школи та практичних психологів закладів з інклюзивною формою навчання (22.02.2018, 30.05.2018, 24.10.2018, 05.12.2018; 28 учасників),

– 2 *інтерактивні спілкування тимчасового творчого колективу* педагогічних працівників за темою «Дорожня карта учителя в умовах інклюзивної освіти» (19.02.2018, 10.05.2018; 16 осіб);

– *індивідуальне консультування* педагогічних працівників.

Загалом протягом 2018 року в методичних заходах за напрямом «Інклюзивна освіта» взяли участь понад 1300 педагогів різних категорій.

Підготовлено та передано інформаційно-ресурсним центрам області USB-флеш-накопичувачі із законодавчими, нормативно-правовими та довідковими документами.

11. Психолого-педагогічний супровід освіти

Центром практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» здійснювалась координація діяльності психологічних служб системи освіти області, проводилась просвітницько-пропагандистська робота з підвищення психологічної культури та надавалась консультативно-методична психологічна допомога всім учасникам освітнього процесу.

У минулому році вперше з 2014 року зросла кількість фахівців психологічної служби системи освіти області. Психологічний супровід у закладах освіти районів, міст, територіальних громад здійснюють 1111 методистів, практичних психологів і соціальних педагогів (у 2017 році – 1073).

У 2018 році для педагогів, методистів, практичних психологів і соціальних педагогів проведено:

– *міжобласну конференцію у формі вебінару* «Співдружність психологічної служби та батьків на засадах партнерства і діалогу» (спільно з психологічною службою Донецької області, 150 осіб);

– 5 *занять Школи-майстерні* за програмою виховних заходів із питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» (27 осіб);

– 4 *заняття Школи молодого фахівця психологічної служби* (30 осіб);

– 4 *заняття майстерні практичного психолога* закладу дошкільної освіти «Використання арт-методів за напрямками практичної діяльності» (30 осіб);

– *VIII Психологічні читання*, присвячені актуальним проблемам психологічного супроводу освіти (до Всеукраїнського дня психолога) (78 осіб);

– *семінар* для працівників психологічної служби «Жіноча історія та її імплементація у навчально-виховний процес» (22 особи);

– *інструктивно-методичний семінар* «Сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти: соціалізація особистості дитини санаторних та спеціальних закладів освіти в умовах Нової Української школи» (30 осіб);

– *організаційно-методичний вебінар* «16 днів проти насильства» (124 перегляди);

– *супервізію* стану впровадження програми виховних заходів із питань протидії торгівлі людьми «Особистісна гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» в Харківській області (11 осіб).

Навчальні предмети. Спостерігається динаміка зростання показника навчання предмета «Основи здоров'я» на засадах розвитку життєвих навичок підготовленими фахівцями. У 2018/2019 навчальному році цей показник становив 87 % (у 2017/2018 навчальному році – 83 %). Забезпеченість закладів загальної середньої освіти тренерами курсу «Захисти себе від ВІЛ» складає 81%.

Для вчителів предмета «Основи здоров'я» та тренерів курсу «Захисти себе від ВІЛ» проведено:

- *додатковий короткотривалий курс підвищення кваліфікації «Основи здоров'я» (05.03. – 29.03. 2018, 42 особи);*
- *тематичний спецкурс «Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДу» (07 – 08.06.2018, 96 осіб);*
- *тренінг «Формування толерантного ставлення до ВІЛ-позитивних дітей у системі шкільної та дошкільної освіти» для вихователів закладів дошкільної освіти (26.12.2018, 19 осіб).*

Інформаційно-освітня протиалкогольна програма «Сімейна розмова» впроваджується у 13 закладах освіти Харківської області сертифікованими тренерами. У 2018 році навчання на відповідному *спецкурсі* пройшли 39 педагогічних працівників. Також для тренерів програми проведено *круглий стіл* (16 осіб).

Досвід роботи педагогічних колективів Харківської області з питань збереження здоров'я та створення безпечного середовища в закладах загальної середньої освіти презентовано на *Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Упровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес Нової української школи» (7-8.11.2018, 123 особи).*

12. Організаційно-методичний супровід наукової та експериментальної роботи

Протягом 2018 року *дослідно-експериментальна робота Всеукраїнського рівня* здійснювалася в **57-ми закладах освіти** Харківської області **за 14-ма напрямками:**

1. «Науково-методичні засади впровадження фінансової грамотності у навчально-виховний процес навчальних закладів» – 15 закладів освіти (накази Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 19.07.2012 № 828, Міністерства освіти і науки України від 17.06.2013 № 776 на 2012 – 2019 роки).

2. «Психолого-педагогічні засоби оцінки рівнів сформованості компетентностей молодших школярів як чинник управління якістю навчання в системі розвивальної освіти» – 3 заклади освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.08.2014 № 906 на 2014 – 2018 роки).

3. «Тьюторська технологія як засіб реалізації принципу індивідуалізації в освіті» – 4 заклади освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.07.2015 № 764) на 2015 – 2020 роки.

4. «Теоретико-методологічні засади моделювання розвитку авторських шкіл» – 2 заклади освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.01.2017 № 79) на 2017 – 2021 роки.

5. «Психолого-педагогічні умови соціальної підтримки дітей у складних життєвих обставинах». Учасник – Комунальний заклад «Харківський дитячий будинок «Родина» Харківської міської ради» (наказ Міністерства освіти і науки України від 23.06.2017 № 92) на 2017 – 2021 роки.

6. «Формування позитивної громадської думки щодо освітніх інновацій» – 2 заклади освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2016 № 219, наказ Міністерства освіти і науки України від 08.08.2017 №1128) на 2016 – 2020 роки.

7. «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» – 4 заклади освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2017 № 1028) на 2017–2022 роки.

8. Науково-педагогічний проект «Філологічний олімп». Учасник – Харківський ліцей № 149 Харківської міської ради Харківської області (наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2016 № 215 від 04.03.2016) на 2016 – 2020 роки.

9. Здоров'язбережувальна технологія «Навчання у русі» – 5 закладів освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 № 1312) на 2016 – 2020 роки.

10. «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» за темою «Створення системи супроводження навчання, виховання та розвитку академічно обдарованих дітей дошкільного та молодшого шкільного віку» (2008 – 2013, 2012 – 2017, 2017 – 2021). Учасник – Харківська гімназія № 169 Харківської міської ради Харківської області. У 2017 році у закладі завершено I етап Всеукраїнського експерименту (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.05.2017 № 714). II етап експерименту: червень 2017 року – червень 2021 року (наказ Міністерства освіти і науки України від 14.08.2017 № 1171). Завдання другого етапу реалізується у форматі науково-педагогічного проекту.

11. Освітній проект в рамках Всеукраїнського експерименту «На крилах успіху» за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти». Учасник – Зміївський ліцей № 1 імені двічі Героя Радянського Союзу З.К. Слюсаренка Зміївської районної ради Харківської області (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.07.2016 № 834) на 2016 – 2020 роки.

12. Інноваційний освітній проект «Я – дослідник» – 6 закладів освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2018 № 366) на 2018 – 2021 роки.

13. «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення інтегрованого курсу «Природничі науки» для 10 – 11-х класів закладів загальної середньої освіти» – 10 закладів освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2018 № 863) на 2018 – 2022 роки.

14. «Електронний підручник для загальної середньої освіти» (E-book for secondary education (EBSE) – 2 заклади освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 31.08.2018 № 957 на 2018 – 2021 роки).

Дослідно-експериментальна робота регіонального рівня здійснювалася за 5-ма напрямками (45 закладів освіти):

1. «Науково-методичні засади впровадження медіа-освіти в систему навчально-виховної роботи закладів освіти Харківської області» – 34 заклади освіти (наказ Департаменту науки і освіти від 22.11.2013 № 700 на 2013 – 2018 роки);

2. «Науково-методичні засади впровадження гендерних підходів у систему роботи навчальних закладів» (2014 – 2018 роки) – 8 закладів освіти (наказ Департаменту науки і освіти від 29.10.2013 № 449);

3. «Проектування багаторівневого освітнього середовища навчально-виховного комплексу як умова формування життєвої компетентності вихованців з особливими освітніми потребами» – Комунальний навчальний заклад «Богодухівський спеціальний НВК» Харківської обласної ради (наказ Департаменту науки і освіти від 26.01.2016 № 22 на 2016 – 2018 роки);

4. «Художньо-естетичне виховання учнів у школі повного дня» – Харківська спеціалізована школа з поглибленим вивченням окремих предметів № 133 «Ліцей мистецтв» Харківської міської ради Харківської області (наказ Департаменту науки і освіти від 12.08.2011 № 420 на 2011 – 2016 роки, продовжено наказом Департаменту науки і освіти від 14.02.2017 № 30 на 2017 – 2022 роки);

5. «Становлення та розвиток соціального партнерства як ефективного фактору забезпечення стабільності та перспектив освіти: проблеми формування і тенденції розвитку на базі Харківського гуманітарного університету» – Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія» (наказ Департаменту науки і освіти Харківської обласної адміністрації від 02.07.2018 № 203) на 2018 – 2022 роки.

Програми трьох експериментів регіонального рівня завершено.

13. Участь у Міжнародних програмах і проектах, реалізація обласних програм і проектів

У 2018 році КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» здійснювався супровід реалізації 22-х міжнародних і 5-ти всеукраїнських освітніх програм і проектів.

Міжнародні проекти

1. Проект «Фінансова грамотність» у межах реалізації Міжнародного проекту «Розвиток фінансового сектору» (2012 – 2019, USAID, FINREP, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Університет банківської справи, Національний банк України).

2. Програми «Навчання через дію», «Безмежний світ гри з LEGO» (2013 – 2018, Компанія LEGO Foundation (Програма сприяння освіти)).

3. Навчально-методичний комплекс «Культура добросусідства» у межах реалізації Міжнародного проекту «Сприяння розвитку міжкультурної освіти в Україні» (2014 – 2018, OSCE, Посольство Норвегії в Україні, Міністерство освіти і науки України).

4. Міжнародний проект «Неінфекційні захворювання: профілактика та зміцнення здоров'я в Україні». Освітній компонент Національного плану дій щодо неінфекційних захворювань та Європейської стратегії «Здоров'я – 2020: основи Європейської політики в підтримку дій держави і суспільства в інтересах здоров'я і благополуччя» (2015 – 2020, Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Міністерство освіти і науки України, Міністерство охорони здоров'я України, Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Швейцарської Агенції розвитку та співробітництва).

5. Проект щодо підтримки осіб, які надають допомогу внутрішньо переміщеним особам та особам, що потерпають від нестачі питної води, продуктів харчування, позбавлених житла в Україні (2016 – 2018, Некомерційна, недержавна організація охорони психічного здоров'я, (Загреб, Хорватія), Німецьке товариство міжнародного співробітництва «GIZ», Міністерство освіти і науки України).

6. Проект «Створення сприятливого середовища для втілення програм з комплексного статевого виховання в Україні» (2016 – 2019, БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Міжнародної федерації планування сім'ї / IPPF, Міністерство освіти і науки України).

7. Програма «Спорт заради розвитку» у межах Міжнародного проекту «Посилення соціальної згуртованості та інтеграції внутрішньо переміщених осіб у Східній Україні» (2016 – 2020, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, Міністерство освіти і науки України).

8. Міжнародний проект «Демократична школа: програма підтримки освітніх реформ в Україні». Всеукраїнська програма освіти для демократичного громадянства, націлена на підтримку реформ з децентралізації та демократизації середньої освіти в Україні (2016 – 2021, Європейський центр імені Вергеланда, Міністерство освіти і науки України, Рада Європи, Міністерство закордонних справ Королівства Норвегія).

9. Проект щодо підтримки осіб, які надають допомогу внутрішньо переміщеним особам та особам, що потерпають від нестачі питної води, продуктів харчування, позбавлених житла в Україні (2016 – 2018, Некомерційна, недержавна організація охорони психічного здоров'я, (Загреб, Хорватія), Німецьке товариство міжнародного співробітництва «GIZ», Міністерство освіти і науки України).

10. Проект «Створення сприятливого середовища для втілення програм з комплексного статевого виховання в Україні» (2016 – 2019, БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Міжнародної федерації планування сім'ї / IPPF, Міністерство освіти і науки України).

11. Програма «Спорт заради розвитку» у межах Міжнародного проекту «Посилення соціальної згуртованості та інтеграції внутрішньо переміщених осіб у Східній Україні»

(2016 – 2020, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, Міністерство освіти і науки України).

12. Міжнародний проект «Демократична школа: програма підтримки освітніх реформ в Україні». Всеукраїнська програма освіти для демократичного громадянства, націлена на підтримку реформ з децентралізації та демократизації середньої освіти в Україні (2016 – 2021, Європейський центр імені Вергеланда, Міністерство освіти і науки України, Рада Європи, Міністерство закордонних справ Королівства Норвегія).

13. Міжнародний проект Європейського Союзу «Вчимося жити разом» (компонент «Навчання на основі життєвих навичок») (2016 – 2021, Міжнародний Дитячий фонд «UNICEF», Міністерство освіти і науки України, ГО «Здоров'я через освіту»).

14. Міжнародний проект «Центр гендерної культури як платформа для розширення прав і можливостей жінок та молоді» (2017 – 2019, Харківська обласна громадська організація «Харківський обласний гендерний ресурсний центр», громадська організація «Агенція змін «Перспектива», громадська організація «Сучасна жінка» за підтримки Європейського Союзу (European Endowment for Democracy)).

15. Всеукраїнський проект із міжнародною підтримкою «Впровадження програми попередження торгівлі людьми в інститутах післядипломної педагогічної освіти, III фаза» (2018, Український фонд «Благополуччя дітей», Міжнародна організація з міграції (МОМ), Агентство ООН з питань міграції, Міністерство міжнародних справ Канади).

16. Проект щодо підтримки осіб, які надають допомогу внутрішньо переміщеним особам та особам, що потерпають від нестачі питної води, продуктів харчування, позбавлених житла в Україні (2016 – 2018, Некомерційна, недержавна організація охорони психічного здоров'я, (Загреб, Хорватія), Німецьке товариство міжнародного співробітництва «GIZ», Міністерство освіти і науки України).

17. Проект «Створення сприятливого середовища для втілення програм з комплексного статевого виховання в Україні» (2016 – 2019, БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Міжнародної федерації планування сім'ї / IPPF, Міністерство освіти і науки України).

18. Програма «Спорт заради розвитку» у межах Міжнародного проекту «Посилення соціальної згуртованості та інтеграції внутрішньо переміщених осіб у Східній Україні» (2016 – 2020, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, Міністерство освіти і науки України).

19. Міжнародний проект «Демократична школа: програма підтримки освітніх реформ в Україні». Всеукраїнська програма освіти для демократичного громадянства, націлена на підтримку реформ з децентралізації та демократизації середньої освіти в Україні (2016 – 2021, Європейський центр імені Вергеланда, Міністерство освіти і науки України, Рада Європи, Міністерство закордонних справ Королівства Норвегія).

20. Міжнародний проект Європейського Союзу «Вчимося жити разом» (компонент «Навчання на основі життєвих навичок») (2016 – 2021, Міжнародний Дитячий фонд «UNICEF», Міністерство освіти і науки України, ГО «Здоров'я через освіту»).

21. Міжнародний проект «Центр гендерної культури як платформа для розширення прав і можливостей жінок та молоді» (2017 – 2019, Харківська обласна громадська організація «Харківський обласний гендерний ресурсний центр», громадська організація «Агенція змін «Перспектива», громадська організація «Сучасна жінка» за підтримки Європейського Союзу (European Endowment for Democracy)).

22. Всеукраїнський проект із міжнародною підтримкою «Впровадження програми попередження торгівлі людьми в інститутах післядипломної педагогічної освіти, III фаза» (2018, Український фонд «Благополуччя дітей», Міжнародна організація з міграції (МОМ), Агентство ООН з питань міграції, Міністерство міжнародних справ Канади).

Всеукраїнські проекти

1. Всеукраїнський проект «Формування здоров'язбережувальної компетентності шляхом впровадження варіативної програми «Абетка харчування» (з 2012 року, Глобальна програма компанії Nestle – «Nestle Здорові діти» (Nestlé Healthy Kids), Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство освіти і науки України).

2. Всеукраїнський інформаційно-освітній проект «Три молочні продукти на день» (з 2013 року, компанії: «Данон», «Лакталіс», «Пепсіко», «Бель Шостка Україна», Європейська Бізнес Асоціація, Міністерство аграрної та продовольства політики України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство освіти і науки України, комітет Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин, Асоціація дієтологів України, Асоціація виробників молока України та Український клуб аграрного бізнесу).

3. Всеукраїнські проекти з міжнародною підтримкою «Відкриті уроки футболу» та «Грай на виїзді, грай скрізь» (2013 – 2020, засновники – Федерація футболу України за підтримки Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Уряду Федеративної Республіки Німеччини).

4. Освітній проект «ІТ-школа Samsung» (з 2016 року, Компанія «Samsung Electronics Украина» за підтримки Міністерства освіти і науки України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»).

5. Інноваційний освітній проект всеукраїнського рівня «Я – дослідник» (2018 – 2021, Міністерство освіти і науки України, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», за ініціативи ТОВ «Видавничий дім «Освіта»).

Проведено низку науково-методичних заходів у межах *обласної Програми розвитку освіти «Новий освітній простір Харківщини»* на 2014 – 2018 роки.

Розроблено та започатковано новий регіональний освітній проект «Модернізація змісту та форм підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання в закладах загальної середньої освіти».

Продовжено реалізацію 12-ти регіональних освітніх проектів:

1. «Підвищення ефективності професійного самовдосконалення педагогічних працівників у міжкурсовий (міжатестаційний) період»;

2. «Підвищення ефективності професійної майстерності (управлінської діяльності) керівників загальноосвітніх закладів освіти у міжкурсовий (міжатестаційний) період»;

3. «Модернізація початкової освіти»;

4. «Модернізація освітнього простору Харківської області в умовах децентралізації»;

5. «Підвищення компетентності вчителів щодо підготовки учнів до розв'язування тестових завдань зовнішнього незалежного оцінювання»;

6. «Підвищення професійної компетентності вчителів інформатики щодо алгоритмізації та програмування»;

7. «Підвищення якості підготовки учнів Харківської області до Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів»; «Моніторинг якості освіти в Харківському регіоні»;

8. «Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області»;

9. «Виховний освітній простір Харківщини»;

10. «Освітньо-екологічний центр «Екологічна освіта майбутнього» (спільно з Харківським національним університетом міського господарства імені О.М. Бекетова).

11. «Наукові обрії Харківщини» (спільно з Комунальним закладом «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради»).

12. «Інтерактивний педагогічний лекторій «Розвиток» для батьків дітей раннього та дошкільного віку: педагогічний супровід формування та становлення особистості дитини від 2-х до 6-ти років».

У 2018 році в закладах загальної середньої освіти продовжувалось упровадження курсу за вибором «Православна культура Слобожанщини», здійснювалась координація діяльності за цим напрямом і надання науково-методичної допомоги вчителям, які викладають даний навчальний курс. Проведено Інтернет-семінар «Реалізація концептуальних засад «Нової української школи» засобами курсів духовно-морального спрямування» (12.04.2018, охоплено 57 педагогічних працівників та науково-практичний семінар «Актуальні питання викладання курсів духовно-морального спрямування у 2017/2018 навчальному році» (21.09.2018, 27 методистів Р(М, ОТГ)МК(Ц).

Здійснювався науково-методичний супровід упровадження в закладах загальної середньої освіти (8, 9 класи) *регіонального спеціального курсу «Харківщинознавство»*: навчання на фаховому спецкурсі «Харківщинознавство» (36 годин) пройшли 92 учителі (3 групи).

14. Моніторингові дослідження та аналітична діяльність

Напрями моніторингу. У 2018 році Центром моніторингу якості освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» здійснено організаційно-методичний супровід основного етапу *міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018* (охоплено 14 закладів освіти, 14 педагогічних працівників, 390 учнів) та *першого циклу загальнодержавного моніторингового дослідження стану сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи* (охоплено 18 закладів освіти, 25 педагогічних працівників, 480 учнів),

Проведено **регіональні моніторингові дослідження за 5 напрямками**: стан розвитку освіти в регіоні; якість дошкільної освіти; ефективність реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти в початковій школі; результативність роботи з підготовки учнів до інтелектуальних змагань; результати навчання в закладах загальної середньої освіти за підсумками ЗНО та ДПА:

– *стан розвитку освіти в регіоні (загальна середня освіта) – I етап* (учасники – 97 педагогічних працівників із 97-ми закладів загальної середньої освіти);

– *ефективність державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти – I етап* (396 педагогічних працівників, 4861 учень із 97-ми закладів загальної середньої освіти);

– *результативність роботи з підготовки учнів до інтелектуальних змагань (за підсумками III (обласного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів) – I етап* (2752 учні із 441-го закладу загальної середньої освіти);

– *результативність роботи з підготовки учнів до інтелектуальних змагань (за підсумками II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України) – I етап* (1044 учні із 334-х закладів загальної середньої освіти);

– *результати навчання в закладах загальної середньої освіти за підсумками ДПА – II етап* (54597 учнів із 784-х закладів загальної середньої освіти);

– *результати навчання в закладах загальної середньої освіти за підсумками ЗНО – II етап* (11762 учні із 575-ти закладів загальної середньої освіти);

– *стану розвитку освіти в регіоні (дошкільна освіта) – II етап* (92 педагогічні працівники, 1880 вихованців із 90 закладів дошкільної освіти);

– *моніторинг якості дошкільної освіти – II етап* (1518 батьків вихованців ЗДО, 261 педагогічний працівник закладів дошкільної освіти із 94-х закладів дошкільної освіти);

Усього моніторингом охоплено 878 закладів дошкільної, загальної середньої освіти, 846 педагогічних працівників (керівників закладів дошкільної, загальної середньої освіти, учителів закладів загальної середньої освіти, вихователів закладів дошкільної освіти), 76 896 здобувачів освіти (вихованців/учнів), 1 518 батьків вихованців закладів дошкільної освіти (усього 79 260 осіб):

Методична допомога. Для методистів районних (міських, ОТГ) методичних кабінетів (центрів) та спеціалістів органів управління освітою, які супроводжують моніторингові дослідження у районах (містах, ОТГ) області, проведено *інтернет-семінари та консультаційні чати*: «Особливості проведення регіональних моніторингових досліджень якості освіти в II півріччі 2017/2018 навчальному році», «Організація та проведення моніторингових досліджень у II півріччі 2017/2018 навчальному році», «Організація моніторингових досліджень якості освіти в 2018/2019 навчальному році», «Організація та проведення моніторингових досліджень у I півріччі 2018/2019 навчального року», якими охоплено 147 осіб.

Продовжується надання адресної методичної допомоги у межах «Школи моніторингу». Так, у 2018 році для різних категорій педагогічних працівників було проведено 5 семінарів-тренінгів, у яких взяло участь 104 особи.

Аналіз результатів анкетування за підсумками семінарів-тренінгів, проведених у межах Школи моніторингу якості освіти в 2018 році, засвідчив їх ефективність. Зокрема, усі учасники заходів найвищим балом оцінили якість змістовного компоненту, відповідність семінарів-тренінгів їх очікуванням, понад 80 % – ефективність інтерактивних форм роботи, рівень своєї активності під час семінарів-тренінгів, ступінь використання матеріалів у подальшій діяльності.

У рамках підготовки до Міжнародного дослідження якості освіти «PISA – 2018» здійснено методичні виїзди щодо проведення основного етапу дослідження в Харківській області (17 – 19.04.2018, задіяно 14 закладів освіти, охоплено 14 педагогічних працівників, 390 здобувачів освіти); проведено 2 семінари (охоплено 111 осіб).

З метою підготовки до загальнодержавного моніторингового дослідження стану сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи проведено семінар (18 осіб).

У 2018 році також здійснено навчально-моніторингові виїзди до районів області щодо підготовки учнів 11-х класів до ЗНО – 2018, заходами охоплено 58 педагогічних працівників та 58 учнів.

Проведено 128 індивідуальних консультацій з питань моніторингу якості освіти для педагогічних працівників області, серед яких завідувачі, методисти районних (міських, ОТГ) методичних кабінетів (центрів), керівників закладів дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної, фахової передвищої освіти.

15. Досягнення Академії, методичних служб і закладів освіти області

1. На IX Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2018» (15 – 17.2018, м. Київ) у номінації *«Модернізація змісту професійної підготовки та перепідготовки кадрів до праці в умовах Нової української школи»* Харківську область представляли 8 учасників.

Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» презентував систему роботи за темою «Проектна діяльність у післядипломній педагогічній освіті як механізм інноваційного розвитку та підвищення ефективності методичної роботи з педагогами в міжтестастійний період» та отримав Гран-прі «Лідер післядипломної освіти».

Золотою медаллю та дипломом нагороджено:

у номінації «Модернізація змісту професійної підготовки та перепідготовки кадрів до праці в умовах Нової української школи» – Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти»;

у номінації «Інноваційні підходи до розбудови інклюзивної освіти як умова розвитку соціальної компетентності дітей і молоді з особливими освітніми потребами» – Балаклійський інклюзивно-ресурсний центр Балаклійської районної ради;

у номінації «Упровадження сучасних засобів навчання, проектів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності освітнього процесу»:

– Крисинський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад I – III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Богодухівської районної ради,
– Краснопавлівський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Оленка» Лозівської районної ради;

у номінації «Упровадження інновацій у педагогічний процес для підвищення якості знань випускників» – Харківська гімназія № 47 Харківської міської ради;

у номінації: «Застосування інноваційних технологій STEM-навчання в аспекті розвитку здібностей вихованців, учнів і молоді» – Комунальний заклад «Харківський спеціальний навчально-виховний комплекс № 8» Харківської обласної ради.

Срібною медаллю та дипломом нагороджено:

у номінації «Упровадження сучасних засобів навчання, проектів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності освітнього процесу» – Комунальний заклад «Мереф'янська загальноосвітня школа I-III ступенів № 6» Мереф'янської міської ради;

у номінації «Упровадження інновацій у педагогічний процес для підвищення якості знань випускників» – Гетьманівський навчально-виховний комплекс (загальноосвітня школа I-III ступенів-дошкільний навчальний заклад) Шевченківської районної ради.

2. На X Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті – 2018» (23 – 25.10.2018, м. Київ) Харківську область представляли 8 закладів освіти.

Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» презентував систему роботи за темою «Інноваційні форми підвищення кваліфікації в умовах безперервного професійного розвитку педагогічних працівників».

Золотою медаллю та дипломом нагороджено:

у номінації «Упровадження інноваційних моделей професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників у системі післядипломної освіти» – Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти»;

у номінації «Інноваційна діяльність закладу освіти в умовах упровадження Концепції Нової української школи»:

– Слобожанський лицей № 1 Зміївської районної ради,

– Солоницівський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Веселі чоловічки» комбінованого типу Солоницівської селищної ради Дергачівського району;

у номінації «Інноваційне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення»:

– Балаклійська загальноосвітня школа I – III ступенів № 1 імені О.А. Тризни Балаклійської районної ради,

– Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 223 комбінованого типу Харківської міської ради».

Срібною медаллю та дипломом нагороджено:

у номінації: «Інноваційна діяльність закладу освіти в умовах упровадження Концепції Нової української школи»

– Миколаївський навчально-виховний комплекс Лозівської районної ради,

– Комунальний заклад «Спеціальний навчально-виховний комплекс I – II ступенів № 2» Харківської обласної ради.

Бронзовою медаллю та дипломом нагороджено:

у номінації «Інноваційне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення» – Великохутірська загальноосвітня школа I – III ступенів Шевченківської районної ради Харківської області.

16. Розробка навчально-методичного забезпечення

Протягом 2018 року педагогічними працівниками КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» розроблено 32 науково-методичні видання з різних питань, у тому числі щокварталу видається науково-методичний журнал «Джерело педагогічних інновацій»:

1. Джерело педагогічних інновацій. Історія України. Науково-методичний журнал. –

Випуск № 4 (20).

2. Джерело педагогічних інновацій. Здоров'язбережувальні технології в навчанні. Науково-методичний журнал. – Випуск № 1 (21).

3. Джерело педагогічних інновацій. Оновлена початкова школа. Науково-методичний журнал. – Випуск № 2 (22).

4. Джерело педагогічних інновацій. «Усе залежить тільки від вас». Пам'яті В.О. Сухомлинського. Науково-методичний журнал. – Випуск № 3 (23).

5. Джерело педагогічних інновацій. Навчання демократичного громадянства в школі. Науково-методичний журнал. – Випуск № 4 (24).

6. Реалізація компетентнісного підходу в освітній практиці початкової школи (методичні рекомендації).

7. Сучасний урок у Новій початковій школі: навчально-методичний посібник.

8. Педагогічний довідник учителя початкової школи.

9. Педагогічний довідник учителя Нової української школи.

10. Батькам про Нову українську школу.

11. Ярещенко А. Таїни топонімічних назв Харківщини. На допомогу українському словесникові.

12. Ярещенко А. Обрії української фразеології. Науково-методичний посібник.

13. Слобожанські перлини: Альманах дитячої літературної творчості. – Вип. 17.

14. Трудове виховання дошкільників: методичний посібник.

15. Комп'ютерна графіка. Практикум. Методичний посібник.

16. Підготовка учнів до Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури. Навчально-методичний посібник.

17. Підготовка учнів до Всеукраїнських учнівських олімпіад із фізики та астрономії: методичний посібник.

18. Всеукраїнські учнівські олімпіади та Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН – 2018: аналіз, рекомендації [Електронне видання].

19. Методичні рекомендації щодо проведення II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад [Електронне видання].

20. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Розвиток професійної компетентності керівників шкіл у системі післядипломної педагогічної освіти в умовах упровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти» [Електронне видання].

21. Іграшки та ігрові посібники в системі засобів формування життєвої компетентності дітей дошкільного віку: матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару «Іграшки та ігрові посібники в системі засобів формування життєвої компетентності дітей дошкільного віку» [Електронне видання].

22. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Жуль Верн: фантастична реальність» [Електронне видання].

23. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Г.Ф. Квітка-Основ'яненко – перший класик художньої прози» [Електронне видання].

24. PISA: особливості дослідження та приклади завдань [Електронне видання].

25. Аналіз результатів регіонального моніторингу якості дошкільної освіти в 2017/2018 навчальному році [Електронне видання].

26. Аналіз результатів регіонального моніторингу якості ефективності реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти (I етап) [Електронне видання].

27. Аналіз результатів моніторингу державної підсумкової атестації в 2016/2017 – 2017/2018 навчальних роках [Електронне видання].

28. Аналіз результатів зовнішнього незалежного оцінювання в 2018 році [Електронне видання].

29. Каталог обласної тематичної виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта

Харківщини XXI століття» за темою «Нова українська школа: формування соціальної та громадянської компетентності учнів».

30. Каталог обласної тематичної виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття» «Нова українська школа: підвищення якості фізико-математичної освіти через формування активного навчального простору».

31. Каталог обласної тематичної виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття» «Нова українська школа: формування культури здоров'я в рамках сталого розвитку».

32. Каталог обласної тематичної виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття» «Нова українська школа: ІКТ та STEM-технології в освітньому процесі та управлінні закладами освіти».

Ключові вектори науково-методичної роботи 2019 року

Відповідно до Закону України «Про освіту» та Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» у 2018 році розпочато докорінну реформу шкільної освіти.

Реформа передбачає оновлення змісту та форм освітнього процесу, спрямованих на розвиток компетентнісного навчання та формування ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів; забезпечення доступу до якісної освіти дітей сільської місцевості шляхом створення освітніх округів, мережі опорних шкіл із сучасною навчально-матеріальною базою; упровадження інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми проблемами; інтеграцію навчальних предметів у старшій школі; упровадження нової системи мотивації та підвищення кваліфікації вчителів і, відповідно, осучаснення форм і методів розвитку професійної компетентності педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти.

У 2018/2019 навчальному році розпочато реалізацію нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти в перших класах; уведено типові освітні програми закладів загальної середньої освіти I, II, III ступенів; до типових освітніх програм включено новий предмет «Громадянська освіта» та експериментальний курс «Природничі науки»; відкрито інклюзивно-ресурсні центри та затверджено Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти; запроваджено конкурсний відбір на посаду керівника закладу загальної середньої освіти; оновлено Положення про психологічну службу у системі освіти України та схвалено Концепцію розвитку громадянської освіти в Україні.

Завдання спільної діяльності

КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» та методичних служб щодо методичного супроводу освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти у 2019 році

1. В умовах подальшого впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» актуальним залишається вектор *«Формування інноваційного освітнього середовища на основі педагогіки партнерства в умовах реалізації компетентнісного підходу та принципу дитиноцентризму»*.

Відповідно до Концепції «Нова українська школа» необхідно спрямувати діяльність методичних служб на формування інноваційного освітнього середовища в регіоні та розвиток професійної компетентності педагогів щодо реалізації в освітньому процесі компетентнісного й інтегрованого підходів, ціннісних орієнтацій, педагогіки партнерства, принципу дитиноцентризму та інклюзії.

2. Удосконалювати форми взаємодії Академії з методичними службами районів, міст, об'єднаних територіальних громад області, спрямованої на розбудову професійної педагогічної спільноти зі стійкими горизонтальними зв'язками, що базуються на принципах:

- актуальності, адресності, аналітичності,
- відкритості, вмотивованості, відповідальності,
- динамічності, диференціації, диверсифікації,
- самоаналізу, самооцінки, самоосвіти.

3. Пріоритетними у науково-методичній роботі з підвищення професійної компетентності вважати такі професійні групи:

– *учителі початкових класів* із метою підготовки до впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти;

– *учителі навчальних предметів*, що винесені на державну підсумкову атестацію у формі зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти;

– *учителі англійської мови* (мови міжнародного спілкування) щодо оволодіння ними рівнями засвоєння мови, визначеними Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти;

– *учителі експериментального інтегрованого курсу «Природничі науки»*;

– *керівники опорних шкіл*, що створюються в умовах децентралізації;

– *працівники методичних служб* об'єднаних територіальних громад;

– *різні категорії педагогів* – щодо особливостей роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в рамках інклюзивного навчання.

4. Об'єднати зусилля педагогічних колективів закладів дошкільної і загальної середньої освіти та батьківської громадськості щодо пошуку шляхів забезпечення цілісного розвитку особистості на різних рівнях освіти з метою психологічно виваженого та успішного для дитини переходу від дошкільної до початкової освіти.

5. Спрямувати педагогічні колективи закладів дошкільної, загальної середньої освіти на запровадження особистісно орієнтованої моделі освіти, створення системи підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання на основі принципу індивідуалізації з метою забезпечення умов для успішної самореалізації випускників відповідно до їхніх освітніх потреб і можливостей.

6. Посилити виховну роботу з формування у дітей та молоді національно-культурної ідентичності, національно-патріотичного світогляду, збереження та розвиток духовно-моральних цінностей українського народу, толерантного ставлення до інших культур і народів.

7. Актуалізувати питання громадянської освіти та громадянського виховання на основі національних та загальнолюдських цінностей, правової освіти молоді в частині розуміння та вміння реалізовувати власні конституційні права та обов'язки, посилення здатності брати участь у суспільному житті та використовувати можливості впливу на процеси прийняття рішень.

8. Посилити увагу підготовці педагогів, особливо класних керівників, до організації ефективної превентивної виховної діяльності (формування основ правової поведінки, здорового способу життя) серед учнівської молоді, педагогічної та батьківської спільнот.

9. Підвищити рівень психологічної грамотності в освітньому просторі регіону, профілактики негативних соціально-психологічних явищ; посилити взаємодію педагогічних працівників, фахівців психологічної служби та представників органів і служб щодо захисту прав дітей з метою попередження булінгу (психологічного, фізичного, економічного, сексуального насильства, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій).

10. Надавати організаційно-методичну допомогу у становленні інклюзивно-ресурсних центрів, забезпеченні системного кваліфікованого супроводу дітей з особливими освітніми потребами, запровадженні різних форм і підвищенні якості інклюзивного навчання, психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг, попередженню

дискримінації та формуванню позитивного ставлення громадськості до таких дітей та їхніх батьків.

11. Здійснити моніторинг якості освіти в регіоні за такими напрямками: стан розвитку освіти в регіоні, якість дошкільної освіти, ефективність реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти, результативність роботи з підготовки учнів до інтелектуальних змагань, результативність навчання в закладах загальної середньої освіти за підсумками зовнішнього незалежного оцінювання та державної підсумкової атестації.

12. Активізувати системні заходи з реалізації регіональних освітніх проектів:

- «Підвищення ефективності професійного самовдосконалення педагогічних працівників у міжкурсовий (міжатаестаційний) період»;
- «Підвищення ефективності професійної майстерності (управлінської діяльності) керівників загальноосвітніх закладів освіти в міжкурсовий (міжатаестаційний) період»;
- «Підвищення якості підготовки учнів Харківської області до Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів»;
- «Модернізація змісту та форм підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання в закладах загальної середньої освіти»;
- «Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області»;
- «Модернізація освітнього простору Харківської області в умовах децентралізації»;
- «Моніторинг якості освіти в Харківському регіоні»;
- «Інтерактивний педагогічний лекторій «Розвиток» для батьків дітей раннього та дошкільного віку: педагогічний супровід формування та становлення особистості дитини від 2-х до 6-ти років»;
- «Наукові обрії Харківщини» (спільно з Комунальним закладом «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради»).

Ректор

Л.Д. Покроєва

Вольянська